

Ο πρώτος μουσικολόγος κριτικός που υπερασπίστηκε την αξία του ρεμπέτικου

/ [Πεμπουσσία](#)

Image not found or type unknown

Ο Φοίβος Ανωγειανάκης γεννήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης το 1915. Σπούδασε βιολί, θεωρητικά (με τον Κωνσταντίνο Σφακιανάκη) κι ανώτερα θεωρητικά, αντίστιξη και φούγκα (με τον Μάριο Βάρβογλη). Ξεκίνησε από πολύ νωρίς να γράφει μουσική κριτική και άρθρα σε εφημερίδες (Ριζοσπάστης, Αυγή κ.ά.) και στα περιοδικά «Καλλιτεχνικά Νέα», «Φιλολογικά Χρονικά», «Ελεύθερα Γράμματα», «Νέα Ελληνικά», «Εποχές», «Θέατρο», «Νεοελληνικός Λόγος», «Επίκαιρα», «Επιθεώρηση Τέχνης» κ.ά.

Ασχολήθηκε με τη μουσικολογική έρευνα και μελέτη σε δύο κυρίως τομείς :

α) την ελληνική λαϊκή μουσική, με ιδιαίτερη έμφαση στα ελληνικά παραδοσιακά μουσικά όργανα και β) τη νεοελληνική έντεχνη μουσική.

Κυριότερα μουσικολογικά έργα του:

«Η μουσική στη νεότερη Ελλάδα» (προσθήκη στη μετάφρασή του της Ιστορίας της Μουσικής του Καρλ Νέφ, α΄ έκδοση 1956),

«Ένα βυζαντινό μουσικό όργανο» (1962),

«Κατάλογος έργων Μανώλη Καλομοίρη» (1964),

«Νεοελληνικά χορδόφωνα: το λαγούτο» (1972),

«Αιμίλιου Ριάδη: Τραγούδια για μια φωνή και πιάνο» (1973),

«Το Γενεαλογικό Δέντρο ενός Λαϊκού Μουσικού» (Αθήνα 1974),

«Ελληνικά Λαϊκά Μουσικά Όργανα» (α΄ έκδ. 1976, αγγλ. α΄ έκδ. 1979).

Ο Φοίβος Ανωγειανάκης είναι ο πρώτος που υπογράμμισε τη μουσική και καλλιτεχνική αξία του ρεμπέτικου, συνδέοντάς το με την παράδοση της βυζαντινής μουσικής και του δημοτικού τραγουδιού, με το ιστορικό άρθρο του στο Ριζοσπάστη της 28/1/1947 και συνεχίζοντας το 1961 στην «Επιθεώρηση Τέχνης».

Υπήρξε μουσικός υπεύθυνος του «Συλλόγου Ελληνικών Χορών» της Δώρας Στράτου και του «Λυκείου των Ελληνίδων», ενώ δραστηριοποιήθηκε σε επιτόπιες μουσικές έρευνες στην Ελλάδα και στην Κύπρο με το Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα. Πρωτογενές υλικό από τις έρευνες αυτές περιλαμβάνεται σε μία σειρά από επιστημονικές δισκογραφικές εκδόσεις.

Το 1978 δώρισε στο ελληνικό δημόσιο τη συλλογή του από ελληνικά λαϊκά μουσικά όργανα, καρπό σαραντάχρονης έρευνας, που περιλαμβάνει περισσότερα από 1000 όργανα από τον 18ο αι. ως τις μέρες μας και αποτελεί την πλουσιότερη συλλογή στην Ελλάδα κι από τις σημαντικότερες του είδους στην Ευρώπη.

Με την επίβλεψή του ιδρύθηκε το 1991 στην Αθήνα το «Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων - Κέντρο Εθνομουσικολογίας», που λειτουργεί παράλληλα ως κέντρο έρευνας και χώρος ποικίλων δράσεων για την παραδοσιακή μουσική.

Το 1991 ο Φοίβος Ανωγειανάκης, σε αναγνώριση της προσφοράς του στην ελληνική μουσική, αναγορεύτηκε επίτιμος διδάκτορας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Πέθανε στις 14 Οκτωβρίου 2003.